

Lovforslag nr L 89. Fremsat den 20. november 1997 af socialministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag

(Årlig bekræftelse af status som enlig forsørger mv.)

§ 1

I lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 707 af 25. august 1995, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 22 indsættes:

»§ 22 a. Kommunalbestyrelsen udsender hvert år i januar måned en anmodning om skriftlig bekræftelse fra modtageren af ordinært og ekstra børnetilskud, jf. § 2, nr. 1-3, og § 3, af modtagerens fortsatte status som enlig forsørger. Har kommunen ikke modtaget bekræftelsen senest 2 måneder fra anmodningen, opfører udbetalingen af børnetilskud, jf. § 2, nr.

1-3, og § 3, fra april kvartal. Udbetalingen genoptages med virkning fra kvartalet efter, at bekræftelsen er modtaget.

Stk. 2. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om administration i forbindelse med kommunens vurdering af modtagerens status som enlig forsørger.«.

2. § 25 a, stk. 4, ophæves.

3. §§ 28 og 29 ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1998.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Som led i regeringens forslag til finanslov for 1998 foreslås det, at en modtager af ordinært og ekstra børnetilskud som enlig forsørger forpligtes til én gang årligt skriftligt at bekræfte sin fortsatte status som reelt enlig forsørger.

Herudover foreslås det, at socialministeren bebyndiges til at fastsætte nærmere regler om administration ved kommunens vurdering og kontrol af modtagerens status som enlig forsørger.

Efter de gældende regler påhviler det den, der får udbetalt ydelser efter loven at underrette kommunalbestyrelsen om forandringer i forholdene, der kan medføre bortfald af ydelserne. Hvis man mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser efter børnetilskudsloven, skal det beløb, der med urette er modtaget, tilbagebetales. Disse regler om modtagerens oplysningspligt og om tilbagebetaling af uberettiget modtagne ydelser foreslås opretholdt.

Nogle kommuner har inden for de seneste år - en eller flere gange - bedt modtagere af børnetilskud som enlig forsørger om at returnere en udsendt tro og loveerklæring i underskrevet stand om, at de fortsat var enlig forsørger. Det viste sig, at en del af disse erklæringer ikke blev returneret. Disse modtagere af børnetilskud bekræftede således ikke, at betingelsen om at modtage børnetilskud som enlig forsørger fortsat var opfyldt. Baggrunden kunne fx være, at der var indledt et samlivsforhold.

Med henblik på i højere grad at sikre, at udbetaling af børnetilskud til enlige forsørgere alene sker til de personer, der opfylder betingelserne for at få ydelserne udbetalt, foreslås det, at kommunalbestyrelsen én gang årligt anmoder modtageren af ordinært og ekstra børnetilskud som enlig forsørger om skriftligt at bekræfte, at betingelsen om at være reelt enlig forsørger fortsat er opfyldt.

Det foreslås, at kommunen får hjemmel til at stoppe udbetalingen af disse børnetilskud, hvis kommunen ikke har modtaget bekræftelsen senest 2 måneder fra anmodningen. For at undgå tvivl om, hvorvidt anmodningen er modtaget, forudsættes det, at denne er fremsendt ved anbefalet brev.

Kommunen kan genoptage udbetalingen af børnetilskud med virkning fra det følgende kvartal efter at have modtaget bekræftelsen, hvis de øvrige betingelser for at modtage disse børnetilskud fortsat er opfyldt.

Med forslaget henledes modtagerens opmærksomhed på, at det er en betingelse for at få udbetalt ordinært og ekstra børnetilskud som enlig forsørger, at modtageren fortsat skal være reelt enlig. Bestemmelsen vil samtidig, ved at det i højere grad sikres, at ydelserne alene udbetales til de berettigede, medvirke til at antallet af sager med krav om tilbagebetaling af uberettigede modtagne ydelser mindskes.

Endvidere foreslås det, at socialministeren får bebyndigelse til at fastsætte regler om administration i forbindelse med kommunens vurdering af modtagerens status som enlig forsørger.

Det foreslås, at der fastsættes regler om, at kommunen i forbindelse med den årlige anmodning om bekræftelse af status som enlig forsørger, undersøger via folkeregistret, om der er tilmeldt flere voksne på den adresse, som modtageren af børnetilskud som enlig forsørger, er tilmeldt.

Det foreslås, at ministeren fastsætter regler om, at det ved kommunens vurdering af, om en ansøger eller modtager af ordinært eller ekstra børnetilskud opfylder betingelsen om at være enlig forsørger må lægges til grund, at der er en formodning for, at der foreligger et ægteskabslignende forhold, når to voksne er tilmeldt folkeregistret på den samme adresse. Ansøgeren kan derfor ikke anses for at være enlig forsørger, med mindre ansøgeren eller modtageren af børnetilskud overfor kommunen kan godtgøre at være reelt enlig forsørger. Kommunen må i disse tilfælde anmode om dokumentation for, at ansøgeren/modtageren er enlig forsørger.

Det foreslås endvidere, at der fastsættes regler om, at kommunen i øvrigt skal anmode en ansøger/modtager af børnetilskud om nærmere oplysning/dokumentation i de tilfælde, hvor kommunen på baggrund af sagens øvrige oplysninger finder det overvejende sandsynligt, at pågældende ikke er reelt enlig forsørger. Kommunen må i disse tilfælde konkretisere på hvilke områder, der kræves oplysninger/doku-

mentation eller øvrigt materiale, der kan ændre kommunens opfattelse.

Finder kommunen herefter, at det fortsat er overvejende sandsynligt, at pågældende ikke er reelt enlig, træffer kommunen afgørelse herom.

Der er mange faktorer, der kan have betydning ved kommunens vurdering af, om den finder det godtgjort, at pågældende kan anses for enlig forsørger. Ansøgeren kan af egen drift eller på baggrund af en anmodning fra kommunen i den konkrete sag fremlægge dokumentation eller på anden måde godtgøre at være reelt enlig.

Nogle af de faktorer, der især må lægges vægt på ved kommunens vurdering af, om pågældende er enlig forsørger, er, om pågældende skriftligt har erklæret sig som enlig forsørger, om der kan indgås ægteskab eller registreret partnerskab, om der er fælles folkeregisteradresse, bolig, økonomi, bankkonto, husholdning og fælles biologiske børn.

Kommunens afgørelse om hvorvidt betingelsen som enlig forsørger for at modtage børnetilskud er opfyldt, kan indbringes for det sociale ankenævn.

Det foreslås endvidere, at lovens bestemmelse, om at størrelsen af ydelser efter loven skal bekendtgøres, ophæves.

Herudover foreslås en ophævelse af regler i børnetilskudsloven, der ikke længere finder anvendelse.

Administrative konsekvenser

Forslaget forventes at medføre et vist administrativt merarbejde.

Økonomiske konsekvenser

De foreslåede ændringer skønnes at medføre en årlig besparelse til børnetilskud på 63,4 mill. kr. Kommunernes udgifter i forbindelse med forslaget om den årlige bekræftelse af status som enlig forsørger skønnes til 3,4 mill. kr. Den samlede årlige besparelse ved forslagene forventes således at være 60 mill. kr.

De økonomiske konsekvenser skal forhandles med de kommunale parter.

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Erhvervsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have erhvervsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at en modtager af børnetilskud én gang årligt er forpligtet til skriftligt overfor kommunen at bekræfte, at forudsætningen for fortsat at modtage børnetilskud som enlig forsørger er opfyldt. Det foreslås derfor, at kommunalbestyrelsen hvert år i januar måned udsender en anmodning om en skriftlig bekræftelse fra modtageren af ordinært og ekstra børnetilskud som enlig forsørger om modtagerens fortsatte status som enlig forsørger. Hvis kommunen ikke har modtaget bekræftelsen senest efter 2 måneder, ophører udbetalingen af disse børnetilskud fra april kvartal. Udbetalingen kan først genoptages med virkning fra kvartalet efter, at bekræftelsen er modtaget.

Endvidere foreslås det, at socialministeren kan fastsætte nærmere regler om administration i forbindelse med kommunens vurdering af modtagerens status som enlig forsørger, herunder, at der er en formodning for, at en ansøger/modtager af børnetilskud ikke er enlig forsørger, hvis en anden voksen person er tilmeldt folkeregistret på samme adresse, og i øvrigt at kommunen må bede om yderligere dokumentation, såfremt den på baggrund af sagens øvrige oplysninger finder det overvejende sandsynligt, at en ansøger/modtager af børnetilskud ikke er enlig forsørger.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Reglen om at størrelsen af ydelserne efter loven bekendtgøres foreslås ophævet. Størrelsen af ydelserne kan i lighed med en række øvrige satser på det sociale område oplyses ved Socialministeriets årlige cirkulære om regulering af satser på det sociale område.

Til nr. 3

§§ 28 og 29 foreslås ophævet, idet disse overgangsbestemmelser ikke længere finder anvendelse.

Til § 2

Loven foreslås at træde i kraft den 1. januar 1998.

BILAG

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 707 af 25. august 1995, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 22 indsættes:

»§ 22 a. Kommunalbestyrelsen udsender hvert år i januar måned en anmodning om skriftlig bekræftelse fra modtageren af ordinært og ekstra børnetilskud, jf. § 2, nr. 1-3, og § 3, af modtagerens fortsatte status som enlig forsørger. Har kommunen ikke modtaget bekræftelsen senest 2 måneder fra anmodningen, ophører udbetalingen af børnetilskud, jf. § 2, nr. 1-3, og § 3, fra april kvartal. Udbetalingen genoptages med virkning fra kvartalet efter, at bekræftelsen er modtaget.

Stk. 2. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om administration i forbindelse med kommunens vurdering af modtagerens status som enlig forsørger.«.

2. § 25 a, stk. 4, ophæves.

§ 25 a. Ydelserne i §§ 2, 3, 4, 10 a, 10 b og 15, stk. 1, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Stk. 2. De beregnede børnetilskud afrundes for så vidt angår børnetilskud efter §§ 2 og 3 til

det nærmeste med 4 delelige beløb i kroner, for så vidt angår de i § 4 nævnte særlige børnetilskud til det nærmeste med 12 delelige beløb i kroner og for så vidt angår de i § 15, stk. 1, nævnte ydelser til det nærmeste beløb i kroner.

Stk. 3. For normalbidraget, jf. § 14, omfatter reguleringen kun hele måneder og foretages på den følgende forfaldsdag for bidraget.

Stk. 4. Socialministeriet bekendtgør størrelsen af ydelserne efter loven.

3. §§ 28 og 29 ophæves.

§ 28. Til de familier, som den 30. juni 1987 modtager ungdomsydelser, og som ikke er berettiget til at modtage ordinært børnetilskud efter § 2 i denne lov, ydes der efter de hidtil gældende regler om ungdomsydelse indtil udgangen af den måned, da barnet fylder 18 år, et beløb, der pr. kvartal udgør forskellen mellem den udbetalte ungdomsydelse i april kvartal 1987 og børnefamilieydelsen i juli kvartal 1987.

§ 29. I 1987 kan kommunen undlade med staten at afregne 25 pct. af det merprovenu, som kommunen inddriver som forskudsvis udbetalt børnebidrag i forhold til det beløb, som kommunen har inddrevet i 1985.

Skriftlig fremsættelse (20. november 1997)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Årlig bekræftelse af status som enlig forsørger m.v.).

(Lovforslag nr. L 89).

Som led i regeringens forslag til finanslov for 1998 foreslås ændringer i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen én gang hvert år i januar måned udsender en anmodning til en modtager af ordinært og ekstra børnetilskud som enlig forsørger om skriftligt at bekræfte, at betingelsen om at være enlig forsørger fortsat er opfyldt. Som følge heraf foreslås det, at hvis kommunen ikke har modtaget bekræftelsen senest 2 måneder fra anmodningen ophører udbetalingen af disse børnetilskud fra april kvartal. Udbetalingen af børnetilskud kan genoptages med virkning fra kvartalet efter, at bekræftelsen er modtaget, under forudsætning af, at de øvrige betingelser for at modtage disse børnetilskud fortsat er opfyldt.

Det foreslås endvidere, at socialministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om administration i forbindelse med kommunens

vurdering af modtagerens status som enlig forsørger.

I den forbindelse foreslås det, at socialministeren fastsætter regler om, at det ved kommunens vurdering af om en ansøger eller modtager af børnetilskud som enlig forsørger er reelt enlig forsørger må lægges til grund, at der er en formodning for, at der foreligger et ægteskabs-lignende forhold, når to voksne, er tilmeldt folke- og koregisteret på samme adresse. I disse tilfælde foreslås det, at ansøgeren eller modtageren af børnetilskud som enlig forsørger ikke kan anses for at være enlig forsørger, med mindre dette kan godtgøres over for kommunen. Endvidere foreslås det, at socialministeren kan fastsætte regler om, at kommunen i øvrigt skal anmode en ansøger eller modtager af børnetilskud som enlig forsørger om nærmere oplysning eller dokumentation i de tilfælde, hvor kommunen på baggrund af sagens øvrige oplysninger finder det overvejende sandsynligt, at pågældende ikke er reelt enlig.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.